

ПРЕС КЛИПИНГ

29. мај 2012.

НАСЛОВИ

- Од плате нема ни за тањир;(стр.2)
- Фирме оптерећене наметима; (стр.3)
- Пад динара најављује нове отказе;(стр.3)
- Нема купаца за Златару Мајданпек; (стр.5)
- Србија преживљава с 10.115 динара месечно;(стр.5)
- Топли оброк ослободити пореза;(стр.7)
- Траже веће плате за све; (стр.7)
- Железара (не) обуставља рад;(стр.8)
- Србија живи од минималца;(стр.9)
- Више људи примило пензију него плату;(стр.10)

Од плате нема ни за тањир

Е. В. Н.

Храна и гориво за годину дана поскупели и до 25 одсто, а евро јачи за 16,3 одсто. За основне намирнице и рачуне 70 одсто породичног буџета. Нови рачуни за комуналије

СВАКОДНЕВНО поскупљују храна и гориво, а евро као да нема кочнице. С друге стране, корпе у трговинама су све лакше. Притисак на произвођаче је јак, па ни скроман промет више није препрека за подизање цена. Још један ударац на буџет домаћинства у Србији, што се ових дана и гласно најављује, биће и поскупљење струје, грејања и других комуналних услуга - од јесени.

Поређење плата и потрошачке корпе сада и пре четири године, показује да је стандард грађана Србије пао на ниске гране. У мају 2008. године просечна зарада била је тешка 33.058 динара, и вредела је 429 евра. Просечна плата ове године износила је 40.000 динара, с којом може да се купи око 350 евра. Са просеком смо пре четири године могли да подмиримо трошкове потрошачке корпе, а сада су нам потребне барем две зараде.

Због беспарице, на храни већ штедиме, али на бројним рачунима нећемо моћи. Више пута најављивано поскупљење комуналија од септембра, додатно ће "истопити" породична примања. На трпезу трошимо више од 40 одсто породичних прилива, а за разне рачуне одвајамо готово трећину. Услуге становања, струја, гас, вода, превоз и комуникације однесу месечно чак 27 одсто прихода у домаћинству. Просечан рачун за стан од 50 квадрата 2008. био је 3.000 динара, а сада је душло више. Исто је и са трошковима за струју.

ХЕМИЈА И ПРЕРАЂЕВИНЕИЗ хемијске индустрије најављују нова поскупљења у јуну. Произвођачи и добављачи који овог месеца нису кориговали ценовнике, урадиће то већ следеће недеље. По вишим ценама од два до пет одсто продаваће се производи "пронто" и "дак", али и детерџенти и шампони приватних робних марки. Домаћи брендови из света козметике поскупеће за око три одсто. Поједине домаће месне индустрије најавиле су за почетак јуна поскупљење полутрајних производа од два одсто, а замрзнутих увозних теста за три процента.

Гориво је у протеклих годину дана поскупело, у зависности од врсте, између 10 и 25 одсто. Највише је поскупео течни нафтни гас, који је прошле године, крајем маја, коштао у просеку 63,8 динара за литар. Ових дана се "усталио" на 79,90 динара за литар и скуплији је за 16,10 динара по литру, односно 25 одсто.

Раст евра већ се одразио и на цене увозне и домаће робе у трговинама. Протеклих дана, поред поскупљења млека и јогурта од динар до два по паковању, појединих месних прерађевина,

воћних напитака и детерџента, најављено је почетком јуна ново повећање цена кућне и личне хемије, козметике, појединих намаза и зачина. Дуготрајно млеко "моја кравица" од 2,8 одсто млечне масти скупље је за један до два одсто, исто као и поједине врсте јогурта. Млеко је скупље за око динар и кошта 86, а јогурти су поскупели за око два динара и сада су од 82 до 84 динара, зависно од категорије. Јогурт без лактозе продаје се по цени од 98 динара.

- Уколико евро настави да расте, ово неће бити последње повећање цена млека и млечних прерађевина, јер то у великој мери утиче на поскупљење амбалаже - кажу водећи произвођачи млека.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:381612-Firme-opterecene-nametima>

Фирме оптерећене наметима

С. Б.

И поред вишегодишње реформе прописа, привреда у Србији плаћа све више намета. Само на име 77 непореских намета лане наплаћено 730 милиона евра

ПОСЛОВАЊЕ сваког предузећа у Србији у просеку је оптерећено са најмање тридесетак парафискалних намета - разних такси и накнада. Колико год институције "секле" прописе "гиљотином", ни после четири године тај посао није окончан, а усаглашавање са европским законодавством у српском случају углавном је доносило нове трошкове. Током последњих месеци 2011. и почетком 2012. године усвојена су 62 прописа, али се мањина титала привреде, па је број прихваћених препорука Свеобухватне реформе прописа повећан за шест.

Danas.rs

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/pad_dinara_najavljuje_nove_otkaze.4.html?news_id=241126

Дивљање курса не отежава живот само онима који су узели кредите индексиране у еврима, него и за привреду носи дугорочне последице

Пад динара најављује нове отказе

Тек свака 35. фирма има некакву извозну активност * За већину предузећа слабији динар значи мање приходе, мању куповну моћ и мање радних места * После одласка Ју-Ес стила учешће извоза у БДП-у пало на 14 до 15 одсто, док у развијеним земљама достиже више од 40 одсто

АУТОР: А. МИЛОШЕВИЋ

Београд - Евро је ове недеље достигао вредност од 115,86 динара, чиме је за само месец дана курс отишао нагоре за четири динара, а од почетка године за чак 10 динара, с обзиром да је 2012. почела са евром који је вредео 105,78 динара. Једна од ретких добрих страна оваквог снажног слабљења домаће валуте, којем економисти не виде скори крај, јесте очекивање оштрог раста извоза, који се већ уочава у статистичким подацима за март. Али, с обзиром на то

да, како се показује, тек свака 35. фирма заправо има некакву извозну активност, слабији динар за већину предузећа, а тиме и њихових радника, значи мање приходе, мању куповну моћ и на крају, како поручују стручњаци, озбиљан ризик од губитка радног места, што би неутралисало одређене позитивне помаке примећене на тржишту рада у последњих пар месеци.

Према речима Мирослава Здравковића, уредника портала макроекономија.орг, мартовски извоз вредео је рекордних 786 милиона евра, а увоз 1,4 милијарде.

- Када прекосутра стигну званични подаци за април, видеће се ефекат пада динара, који ће довести до повећања извоза и смањења спољнотрговинског дефицита. Април неће бити рекордан, па ће извоз бити на нивоу од 740 до 750 милиона евра, али ће зато у мају извоз вероватно премашити 800 милиона евра. Позитивно је и то да већ други месец заредом расте запосленост, прво за 228 људи у марту па за 37 у априлу. Тиме се показује тачном изјава економисте Данијела Цвјетичанина да када крене предизборна кампања, привреда оживи пошто политичари немају времена да је уништавају - каже Здравковић.

Драгољуб Рајић, портпарол Уније послодаваца Србије, слаже се са тиме да пад динара годи извозницима, али упозорава на то да правог бољитка неће бити све док држава не почне озбиљно да подржава производњу и извоз, а не да као до сада, „од свих регистрованих фирми у Србији, чак половину чине самосталне трговинске радње и угоститељски објекти“.

- Чињеница је да тек свака седма фирма има неку врсту производа или услуге који би могли да буду конкурентни и ван наше земље. А међу њима, само свака пета заправо нешто и извози, што значи да од свих овдашњих фирми, тек свака 30. или 35. део своје производње продаје у иностранству. Ако би се све то објединило, испада да је однос оних којима пад динара одговара према онима којима штети, отприлике један према четири - наглашава Рајић.

Према његовим речима, највећи број запослених у Србији зависи од увоза, па пошто ће им пасти куповна моћ, смањиће се и увоз и биће угрожена запосленост. Рајић објашњава да је после одласка Ју-Ес стила из смедеревске челичане учешће извоза у бруто домаћем производу Србије пало на 14, 15 одсто, „што је изузетно мало, јер у средње развијеним земљама извоз учествује са 42 до 44 процента у БДП-у“.

- Нама недостаје стратешко опредељење према производњи и извозу и држава мора да пружи подршку оним областима у којима постоје реални извозни потенцијали. То су на првом месту пољопривреда, која мора да се реструктурира тако да мање извозимо сировине, а више да развијамо индустрију хране и пића, која би на спољна тржишта пласирала готове производе - каже Рајић, додајући да бисмо „могли да остваримо три до четири пута већи приход у наредних десет година“, ако би се развили коридори 7 и 10.

Док се на афирмацији свих ових сектора не буде озбиљно радило, српски извоз, како сматра овај стручњак, неће моћи да напредује, иако ће валутна померања периодично и привремено моћи да му дају подстрек или да му одмогну, већ у зависности од смера кретања динара.

Нема купаца за Златару Мајданпек

АУТОР: Ј. Б. К.

Мајданпек - Ни четврти покушај продаје Индустрије за прераду метала "ИПМ Мајданпек" у реструктурирању, у чијем су саставу Златара Мајданпек и Мегапласт Доњи Милановац, није био успешан, јер није било купаца спремних да се надмећу на заказаној лицитацији на којој је почетна цена за продајни пакет износила 4,2 милиона евра, саопштила је Агенције за приватизацију.

У саопштењу се наводи да ће Агенција у сарадњи са СИЕПОМ контактирати „компаније исте или сродне индустријске делатности у циљу проналажења потенцијалног инвеститора“ и додаје да ће се, осим опредељења за продају имовине две фирме, убудуће „размишљати и у правцу стратешког партнерства“. Подсетимо, од досадашње четири лицитације за продају Златаре Мајданпек, на три није било заинтересованих купаца. У јуну 2009. године београдски „Ласер блед“ је као једини учесник надметања, проглашен победником јавне продаје, али како није испунио обавезу за уплату продајне цене и доставу гаранције за добро извршење посла, Агенција је после четири месеца констатовала једнострану раскид уговора.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/srbija-prezivljava-s-10115-dinara-mesecno>

Србија преживљава с 10.115 динара месечно

Априлске плате у Србији у просеку су износиле 42.215 динара, и биле су веће него у марту, када су запослени кући однели 40.560 динара. Зараде у априлу, погурали су раст минималца, испалта регреса за годишњи одмор

у многим фирмама и - поново дебље коверте у јавном сектору, али права слика Србије, када је о платама реч, може се видети тек када се погледа колико њен сваки становник заради. А посматрано из те перспективе, слика је веома тмурна, нарочито за оне који не живе у Београду и Новом Саду. Црни се на пример, становницима Опова који месечно по глави становника имају приходе тек 1.852 динара. С друге стране, Новосађани имају једанаест пута више - по 20.723 динара!

- Када се просечне плате помноже бројем запослених и поделе бројем становника добијамо просечне зараде по становнику које су готово једнаке у Новом Саду и у Београду и упола мање у остатку Војводине и Централне Србије. Опово са 568 запослених је убедљиво на дну листе, а са по 1.825 динара по становнику од плата - указује за „Дневник“, економиста Мирослав Здравковић.

Војвођани, којих је иначе запослено 460.588, у просеку су у априлу зарадили 42.097 динара. Посматрано по становнику априлска плата у Војводини износила је 10.115 динара и била је

нижа од српског просека - на нивоу Србије просек је износио 10.115 динара, предочио нам је Здравковић. Новосађани су тог месеца имали зараду, без пореза и доприноса, од 51.544 динара, док су Београђани зарадили нешто више - 51.759 динара. Међу војвођанским општинама које су по зрадама у априлу биле у врху табеле је Вршац са 59.051 динара.

Становници ове вароши, појединачно, имали су 14.322 динара. Сенђани су, рецимо, зарадили 12.248 динара, Панчевци 12.242 динара, Суботичани 9.990 динара... Просек по глави становика Новог Бечеја је био 4.476 динара, Жабља 4.343... У Старој Пазови је, рецимо, просечна плата била 27.517 динара, а појединачно су њени становници имали 5.379 динара. У Белој Цркви плате су биле нешто тање - 27.258 динара, а „по глави„ износиле су 3.692 динара. У доњем делу војвођанске лествице је, рецимо, Пландиште. Ова варошица има 11.334 становика, а 2.108 их има посао. Просечна плата у Пландишту је 25.556 динара, а по становнику износи 4.755 динара. У Тителу је, уопштено гледано, зарада боља - 29.848 динара, а појединачно, сваки становник има 3.183 динара. Тител има 15.554 становика, а запослених 1.659. Опово, са 1.825 динара по становнику је на самом дну, и у Војводини и у целој Србији. Изнад овог банатског места су Дољевац, Мало Црниће, Ражањ, Мерошина... Житељи ових места месечно имају од 2.334 до 2.382 динара.

Последњи статистички снимци показују да су разлике у просечним примањима у Србији све веће. Односно, Београд, Нови Сад и неколико већих градова расту брже, а остатак земље тоне. И када је реч о стопи раста, и о платама, и о учешћу у БДП-у земље... А када говоримо о броју запослених, Мирослав Здравковић указује да други пут заредом бележимо повећање, што је добар показатељ.

- Међутим, то је и цинично јер кад год политичари крену у предизборну кампању, привреда живне. Нема их, наиме, да привреди тад праве штету, имају друга посла. Тако сада имамо благо оживљавање, након 15-16 месеци када се број запослених смањивао - каже он.

С. Глушчевић

Нафташима плата скочила за 50.000 динара

Највише априлске просечне зараде у Србији имали су запослени у производњи кокса и деривата нафте, рекламирању и истраживању тржишта, програмирању, консалтинским делатностима... У области производње кокса и нафтних деривата плата без пореза и доприноса је износила 132.119 динара и била је чак за 49.819 динара већа од мартовске. Безмало толико за месец дана порасле су и плате програмера и консултаната. Они су у марту имали 69.345 динара, а у априлу чак 117.521 динар. Запослени у државној управи и обавезном социјалном осигурању су по последњем мерењу зарађивали 52.866 динара, а у марту 49.945. У експлоатацији сирове нафте и природног гаса априлска зарада износила је 117.432 динара, а у марту је била 80.045 динара. У области снабдевања струјом и гасом статистика је у априлу забележила смањење плата са 79.679 динара на 68.267 динара. И у образовању су априлске конверте биле тање - са мартовских 40.029 пале су на 39.686 динара.

Топли оброк ослободити пореза

Генерални секретар Уније послодаваца Србије (УПС) Бошко Савковић изјавио је да ће та пословна организација тражити и од нове владе да топли оброк и регрес ослободи од опорезивања.

Према његовим речима, ситуација у реалном сектору је лошија него што је била пре неколико месеци, када је УПС у јавности испоставио тај захтев.

„Не видим ни један параметар, не само на нашем тржишту него и окружењу, који би нам давао оптимизам да можемо да задржимо постојећи ниво радне снаге у овим условима”, рекао је Савковић. Тањуг у и нагласио да је потребно повући низ потеза у правцу релаксације трошкова послодаваца.

Он је изразио бојазан да нова влада неће имати ‘слуша’ за проблеме предузетника, јер ће због смањеног прилива у буџет морати да нађе начина да наплати више новца. Савковић тврди да би за почетак било добро да сви буду изједначени у третману измиривања обавеза, без обзира на то да ли је реч о фирми у страном или домаћем власништву, малом предузетнику или великој државној фирми и додао да би укидање плаћања пореза и доприноса на топли оброк и регрес био директан допринос смањењу незапослености али и животном стандарду радника.

<http://www.dnevnik.rs/novi-sad/traze-vece-plate-za-sve>

Траже веће плате за све

Запослени у здравству ће непосредно пре почетка примене капитације, односно исплаћивања плата на основу фиксних, а не стварних трошкова по пацијенту, крајем јуна одржати нови штрајк упозорења

Ускоро нови штрајк упозорења здравствених радника

како би скренули пажњу јавности на лошу материјалну ситуацију здравствених радника.

Тренутно је најнижа плата у здравству 20.000, а највиша око 70.000. Применом капитације, сви запослени у здравству ће имати за одређени проценат нижу плату, чија је висина ионако проблематична. По речима председника Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити за Јужнобачки округ Дарибору Стјепановићу, капитацијом се спречава да лекар лечи, а самим тим да пацијент добије адекватну здравствену услугу.

- Лекар мора знати шта значи ако он има 1.500 пацијената, колико њему сваки тај пацијент доноси, колико му доноси превентива. Лекари не беже од тога да се њихов рад вреднује и оцењује, али шта та оцена у коначном смислу значи, како доћи до веће оцене, то ништа није дефинисано до краја - каже Стјепановић. Запослени у здравству су на 28. месту по висини

зарада у јавном сектору у Србији и то је срамота с обзиром на ниво образовања овог дела друштва, напоменуо је саговорник.

- Наши захтеви су оправдани, нарочито када говоримо о лошем материјалном положају. Тражимо повећање зарада за све у здравству. Други захтев је да се одложи плаћање на основу броја пацијената, јер се показало да то има негативне ефекте по пацијента у примарној здравственој заштити - закључио је Стјепановић.И. Д.

ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

[http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1009:%C5%BDlezara-\(ne\)-obustavlja-rad&catid=9&Itemid=120](http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1009:%C5%BDlezara-(ne)-obustavlja-rad&catid=9&Itemid=120)

Железара (не) обуставља рад

Само две недеље пред истек тендера (11. јун) за продају некадашњег српског гиганта Железаре Смедерево, око пет хиљада радника те фабрике други пут од почетка године, како сада ствари стоје, биће послато кући до даљњег, а друга висока пећ придружиће се својој близнакињи која је на тихом ходу још од пролећа прошле године. Како за Привредни преглед каже председник синдиката „Слога” Жељко Веселиновић производња у Железари је фактички стала, наиме, како каже, радиће се још пар дана како би се завршиле раније преузете обавезе према купцима.

Сировине ретко стижу у фабрику, поруцбина је све мање, а радници ко зна који пут бирају мање зло, да иду на плаћено и примају 60 одсто плате или да користе годишњи одмор. Тек око десет одсто њих остаће на послу ради одржавања и обезбеђења погона. Просечна плата у Железари је 50.000 динара и стиже на време и нису умањене од одласка Американаца. Реалност је да нема посла, ни пара за производњу. Нема ни назнака да ће доћи до продаје, па може да буде и горе од овога. Верујем да неће доћи до гашења јер је фабрика стратешки битна, али ће вероватно радити само по потреби, каже Веселиновић и додаје да ускоро може доћи и до смањења плата јер постојећи колективни уговор истиче у новембру ове године. Право да се такмиче у куповини Железаре Смедерево имају три компаније које су откупиле тендерску документацију: „Јунајтед пилсен” са седиштем у Луксембургу, Доњецк стил група из Украјине и „Урал мајнинг енд металурџикал компани” из Русије. Потенцијални купци Железаре углавном се интересују само за делове фабрике, односно ваљанице, каже Веселиновић што додатно плаши раднике јер би у том случају најмање половина остала без посла. Све ове три фирме по мени су неозбиљни купци. Јер да би се купила Железара у њој треба да боравите најмање годину дана како бисте снимили тренутно стање. Американци кад су долазили довели су својих 70 људи међу којима је било и њихових пензионера, стручњака за Железару који су пуних годину дана снимали стање у фабрици. Додуше представници Доњецки стил групе из Украјине били су у фабрици два дана што је јако мало да би се донела одлука о куповини, каже Веселиновић. Милета Гујаничић, председник независног синдиката у Железари каже да имају уговорене послове за наредна два месеца и да друга висока пећ неће бити стављена на тзв. тихи ход демантујући тако гласине појединих медија да ће и друга висока пећ престати да ради, наводећи да Железара испуњава своје обавезе према купцима и држави, као и да је месечна производња око 80.000 тона. Железара тренутно ради у складу са својим могућностима, с обзиром да је криза свуда у свету, а и раније је наше пословање зависило од тржишта, односно

купаца, навео је он. У Железари Смедерево, како кажу, од стратешког партнера очекују да инвестира у покретање производње нерђајућих лимова који користи ауто-индустрија што би додатно ојачало тржишне позиције српског металуршког гиганта. Та инвестиција би била од великог значаја јер челичана тренутно нема лимове за галванизацију и не може да своје производе продаје Фијату. Несумњиво је да би доласком стратешког партнера сви радници који су запослени у погонима фабрике у Смедереву, Кучеву и Шапцу задржали радна места а и сви партнери Железаре Смедерево имаће сигурну перс

http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1053:Srbija-%C5%BEivi-od-minimalca&catid=11&Itemid=122

Србија живи од минималца

Иако су раст инвестиција и запослености свакодневни политички мото, стварна социјално-економска слика је изузетно тешка, а стручњаци очекују даље погоршање. Према статистичким подацима, у Србији живи око 700.000 особа у зони сиромаштва и има приходе мање од 8.500 динара, који су обезвређени падом курса динара. Праг сиромаштва у земљама ЕУ износи 598 евра, а на пример у суседној Хрватској која је на прагу уласка у заједницу звездица је 230 евра. У Министарству рада и социјалне политике ниво преживљавања мере задовољавањем потреба за основним прехранбеним артиклима, што за трочлану породицу износи 17.

800, а за четворочлану 23.000 динара. Саветник у овом министарству Љубодраг Пејаковић указује на чињеницу да је током кризе дошло до продубљавања проблема сиромаштва, а треба узети у обзир да је у суседним земљама граница сиромаштва два до три пута већа, али су цене основних артикала сличне као у Србији. Социјалну помоћ у Србији прима око 70.000 породица са око 190.000 чланова, тако да је овом подршком државе обухваћено свега трећина укупно сиромашних. На крупно питање како сиромашни преживљавају, Пејаковић каже да се људи једноставно сналазе на разне начине, радом на црно, неко има башту, неко рођаке у иностранству или на селу... Ипак, све је теже снаћи се, због поскупљења и пада динара, а рачуна се да је минимална месечна потреба за 2.000 динара тежа од границе сиромаштва од 8.500 динара. Стопа сиромаштва у Србији износи око 9,2 одсто, чак 13 одсто код деце, уз процену да се ради о преко 120.000 малишана, а после њих најугроженији су незапослени и старији од 65 година, углавном из јужних и источних делова земље. Према тврдњама Ранке Савић, председнице Асоцијације слободних и независних синдиката, од што бржег формирања нове владе и рада парламента зависи кључно решавање нагомиланих социјалних проблема. Уз око 760 хиљада званично евидентираних у заводу запошљавања, процењује се да је чак око милион њих избачено из рада, а због привредне стагнације и пада инвестиција Савић процењује да ће још око 150 хиљада особа до краја године остати без посла. Потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије Милорад Мијатовић наводи да је у 2011. години број запослених опао за преко 358 хиљада у односу на 2001. годину, што је основни проблем. Повећава се и број запослених који једва спајају крај с крајем, а ради се о преко 150.000 оних који примају минималну зараду која је у априлу повећана на 20.010 динара. Да ли ће минималац бити већи такође зависи од одлука Социјално-економског савета и представника нове владе, процењује Мијатовић. Социјалне тензија изазивају притиске и на Црвени крст

Srbije, gde tvrde da je u 70 narodnih kuhinja sa oko 24.000 korisnika pretեսно je dva-tri puta veći broj onih koji traže obroке из казана. @ЛЕГЕНДА: Током кризе дошло до проду

NA 100 PENZIONERA DOLAZE 102 RADNIKA

Više ljudi primilo penziju nego platu

Broj penzionera i zaposlenih je skoro izjednačen, pošto je broj onih koji primaju penzije dostigao 1.689.124, dok je zaposlenih 1.734.000. Kako najmanje 50.000 radnika plate prima sa zakašnjenjem, u Srbiji se trenutno svakog meseca isplati više penzija nego plata.

STEVAN VELJOVIĆ

Polugodišnja istraživanja Republičkog zavoda za statistiku pokazuju da u poslednjih godinu i po dana, u proseku, oko 51.000 zaposlenih ne primi mesečnu zaradu, a poslednje, iz septembra 2011. pokazalo je čak 55.031 takav slučaj u tom mesecu. Ako se uzme u obzir da je razlika između broja zaposlenih i penzionera u februaru iznosila približno 46.000, ispada da u Srbiji mesečno pristigne više penzijskih čekova nego što legne plata na tekuće račune.

Podatak zvanične statistike, gotovo izvesno, čak je i manji od realnog, jer se istraživanje Zavoda odnosi na oko 60 odsto od ukupno 1,73 miliona radnika, budući da uzorkom

nisu obuhvaćeni zaposleni u nekim malim preduzećima i kod preduzetnika, kao ni zaposleni u Ministarstvu odbrane i MUP-u. U prilog tome govori i anketa Unije poslodavaca s kraja prošle godine koja je pokazala da skoro svaki peti preduzetnik isplaćuje zarade sa zakašnjenjem većim od tri meseca. Štaviše, svega 18 odsto firmi u celoj privredi u proseku redovno isplaćuje plate.

Ništa vredniji nisu ni podaci sindikata, koji tvrde da su neredovnim primanjima najviše ugroženi radnici u proizvodnim firmama, a posebno u građevinskoj industriji.

- Prema našim podacima, oko 650.000 radnika neredovno prima zaradu, od kojih svakom drugom zarade kasne duže od šest meseci - kaže Ranka Savić, predsednica

Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS).

S druge strane, bivši zaposleni, uključujući i vojne penzionere, krajem maja primaju drugi deo aprilske penzije. Martovska penzija je u proseku iznosila 24.297 dinara, što je manje od 60 odsto prosečne zarade, ali podatak da na 100 penzionera dolazi približno 102 radnika govori da nije realno da penzije rastu.

- Perspektiva nije dobra, jer stanovništvo Srbije stari i broj penzionera će se povećavati dok broj zaposlenih nastavlja da pada - kaže Boško Mijatović, predsednik Upravnog odbora Centra za liberalno-demokratske studije. On podseća da već sada doprinosi zaposlenih pokrivaju samo jednu polovinu rashoda za penzije, dok se druga polovina obezbeđuje direktno iz opštih prihoda države, što opterećuje budžet i stvara deficit.

- To znači da će penzije morati ili da se zamrznu ili da se država dalje zadužuje. Pošto zaduživanje nije moguće,

moraće ponovo da se zamrznu plate u javnom sektoru i penzije - dodaje Mijatović.

Zoran Popov, ekonomski analitičar i stručnjak za penzijski sistem, smatra međutim da bi ovakav potez proizveo još teže posledice.

- Manje penzije i plate znači i smanjenje tražnje, a rezultat toga je manja proizvodnja, dalje otpuštanje radnika, a kasa se neće popuniti. Jedino održivo rešenje je ekonomski razvoj i rast - kaže Popov. On, međutim, smatra da nije pravično da uštede u javnoj potrošnji pogode samo penzionere i podseća da korupcija u sistemu javnih nabavki godišnje proguta oko 800 miliona evra. Poređenja radi, to je oko trećine iznosa koji će ove godine država dati iz budžeta da bi pokrila manjak u Fondu PIO.

- Ipak, za očekivati je da će ako naredna vlada bude radila slično prethodnoj, rešenje verovatno potražiti u kresanju izdataka. To će vrlo brzo dati kontraefekat, pa bi i penzije mogle početi da kasne - zaključuje Popov. ▴